

1557
...neq; xpc resurrexit. Sula
abuntur et mo tuu. quia resur
rent dominus et seculi
Hans Olyons Lengd 5
primogenitus ex mortuis. In
mogenitus ergo xpc uocatur.
ex mortuis. eo qd primum illum
ex inferni tenebris in luce resur
rectionis pns edidit. Partus
enim e dicitur ubi punitatione
quadam. anima tartari legibus
moritur. ut rediuis corporis usui
renascatur. Partus enim resurre
ctionis apud supos. mors quedam
e inferor. Hude ipa mors morte
quodammodo patitur. dum tanta
defectorum multitudo subtrahit.
Nam sicut btus aplos dicit. no
anima aute uniuersa destruetur
mors. Absorta mors in uictoria
et reliqua. Cum ergo assumitur
mors in uictoria. defensionis qua
sua sui uincione destruit. De
fensionis aute patitur. cu potesta
tis eius resurgētibus uacuat.
Addeamus aute qd sit qd ait.
Mors in uictoria e consump
tionis. Assumpta est plane mo

in uictoria sua. dum xpm inferni leg
bus subiacens. ipa secum cu uicit op
tinuit. In eo enim in quo illi que
supasse se credebat. passus e ab illo
tum resurrexit. Totam ergo fidem
in am resurrectionis gla collocare
debemus. et de uita futura magis
spare de dno. Sic enim ait sanct
apls. Si in hac uita tu sperantes
sumus in xpo. miserabiliores sumus
omnibus hominibus. Miser est q
qui in hac uita tu sperat in dno.
Miser plane est. quia cito spes eius
subducitur. dum citius hec uita fi
nitur. Nam spes eius caduca efficit
dum tepali transitu uoluptas elabit.
De tali em spe dicit aplos. Spes
enim que uidetur. no est spes. Et re
liqua. In futura igitur speremus in
dno. que solida est atq; ppetua. ut
non miserabiliores cunctis hoib.
Et uicibiliores et meliores ee possi
mus. Deinde dum xpm. qui uiuit
et regnat in sela seloz amen. **iohem**
Tall. Cum eet sero die illo una sab
bator. et fores eent clause ubi
erant discipuli congregati pnt metu
uictor. uenit ihc et stetit in me

no et dixit eis. Pax uobis. Et rel.
fuma letionis **S**gg pape.
P huius euangelice questio
animum pulsat: quomodo post re
surrectione corpus dñicum uer
fuit. qđ clausis ianuis ad disci
pulos ingredi potuit. **S** scien
dum uobis est. qđ diuina opaco
siratione cōprehendit. non est
amirabilis. nec fides habet
uentum. cui humana ratio pre
bet experimentū. Sed her ipa re
temptoris nū opa que exsemet
ipis comprehendē nequaquā pos
sunt. ex alia eius opacione pen
sanda sunt. ut reb; mirabilib;
fidem pbeant scā mirabiliora.
Istud em corpus intrauit ad disci
pulos ianuis clausis. qđ uidel;
ad humanos oculos p uacuita
te suam clauso exiit utero ugi
nis. Quod g mirū si clausis
ianuis post resurrectionē suam
intrauit uicturus ierū; qui
montanus ueniens nō aperto
utero erit. Sed quia illud cor
pus qđ uideri poterat. fides in
dicatum dubitabat. ostēdit

eis protinus manus et latus
palpandū. carnē prebuit. qđ
clausis ianuis introduxit.
Quia uice duo uera et iuxta
humanā rationē sibi ualde co
traria ostendit. dum post re
surrectionē suam corpus suū
et incorruptibile et tamē pal
pabile demonstrauit. Nam i
corrupti necesse ē quod pal
patur. et palpari non potest.
qđ non corrumpit. **S** uero
modo atq; inestimabili redēp
tor nū. i incorruptibile post
resurrectionē et palpabile cor
pus exhibuit. ut monstrando
incorruptibile inuitaret ad
pium. prebendo palpabile for
maret ad fidem. Et incorrup
tibilem se g i palpabilem de
monstrauit. ut pfecto eē post
resurrectionē ostenderet corp
suū et eiusdem nature. i alio
glē. **D**icit eis. Pax uobis.
Sicut uisit me pē; et ego
uisto uos. Id ē sicut uisit me
pater dē dñi et ego uisto
uos hō; homines. Pater

p[re]c[or]ta remittunt eis et quor[um] rei-
 uentis reuenta sunt. **Et t[er]tiu[m]**
Et omni cop[le] **Quintid[ecim]**
 ventur dies pentecostes e-
 rant omnes p[er]ter meode loco.
 Et f[er]is est repente de celo sonus
 tanquã aduentis sp[irit]us uelhe-
 mentis. et repleuit totã domũ
 ubi erant sedentes. Et appa-
 ruerunt illis disypte lingue tã
 quam ignis. sedit[ur] supra sin-
 gulos eor[um]. Et repleti sunt om[ne]s
 sp[irit]u sancto. et ceperunt loqui ua-
 r[is] linguis p[ro] ut sp[irit]us sc[ilicet] dabat
 eloqui illis. Erant aut[em] i[er]u[sa]lem
 habitantes iudei uari[is] religiosi. ex
 omni natione que sub celo est.
 facta aut[em] hoc uoce conuenit
 multitudo. et mente confusa est.
 qu[ia] audiebat unusquisq[ue] ling[ua]m
 suam illos loquẽtes. Stupebat
 aut[em] om[ne]s et mirabantur dice-
 tes. **Homine** ecce omnes isti. q[ui]
 locuntur galylei s[un]t. Et qu[om]o-
 nos audimus u[er]ba u[er]su[m] lingua
 n[ost]ram in qua nati sumus. Par-
 th[ur]i et medi et elauite. et q[ui] habit[ant]
 mesopotamiã. uideã et capadoniã

53
 pontu et asiam frigiã et p[ar]tes
 uiam. egyptu[m] et partes i[er]u[sa]lem
 circa syrenen. et aduenire uou-
Judei quor[um] et profecti ceter[um]
 bes. Audiuimus eos loquentes
 u[er]ba u[er]su[m] magna[m] dei. Sen-
 pebant aut[em] om[ne]s et mirabantur
 adinuic[em] dicentes. Qu[om]o u[er]ba ista
 s[un]t. Alij aut[em] uidentes dicebant.
 quia multo pleni sunt isti. Stans
 aut[em] petrus in uideã leua[n]t uer-
 bus et locutus est eis. **Hui** uidei et qui
 habitatis ier[er]u[sa]lem u[er]su[m]. hoc u[er]su[m] no-
 tum sit. et auditis p[ro]p[ri]e i[er]u[sa]lem
N[on] eni[m] sicut estur atis h[uius] d[omi]ni
 cum sit hora diei t[er]tia. s[ed] h[uius] q[uod]
 d[omi]ni est p[ro]p[ri]am ier[er]u[sa]lem. Et c[um] i[er]u[sa]lem
 uultum dieb[us] dicit d[omi]nus eff[er]u[m] d[omi]ni
 de sp[irit]u meo sup[er] omne[m] carne[m] et p[ro]p[ri]am
 p[ro]phetabit filij u[er]su[m] et filij u[er]su[m].
 uuenes u[er]su[m] u[er]su[m] et u[er]su[m]
 et senes u[er]su[m] sompna sompna
Et quide[m] sup[er] senos meos et sup[er]
 anallas meos i[er]u[sa]lem illis eff[er]u[m]
 dam de sp[irit]u meo p[ro]ph[et]abunt. Et
 dabo prodigia in celo sicut. **Et**
 uideã i[er]u[sa]lem sanguine[m] et igne[m]
 et uapore[m] fumi. **Et** c[um] uideã i[er]u[sa]lem

et hunc in sanguinem.
quoniam ueniat dies domini magnus
manifestus. Et erit. Dominus qui
innotauit nomen domini. Salu-
emini. Qui israelite audite uerba haec.
Ipsi nazarenum unum approbatum
in uobis in uirtutibus et prodigiis
et signis. que fecit per illum deus in
uobis uos sicut uos scitis. Hunc
in tanto consilio et scientia dei
in uobis per manus iniquorum affli-
gentes intemistis. Quoniam deus sus-
cepit soluitis doloribus inferni.
ita quod impossibile erat detine-
re illum ab eis. David enim memi-
nit. Proinde habet dominum in spiritu
meo semper. quoniam adextera eius in uisum
meum. Propter hoc letatum est
cor meum et exultauit lingua me-
a in iustitiam et caro mea requiescet in
domino. Dominus non derelinquet animam
iustam in inferno nec dabis sanctum
uultu uide corruptionem. Notas in
secundum uias uite. replebis me in
fiduciam cum facie tua. Qui fratres hi-
iustitiam audent loqui ad uos de pa-
trarcha david. qui defunctus est.
sepultus est in sepulchro eius ap-

uos est usque in hodiernum diem.
Propheta igitur cum esset et sciret
quia iure iurando iurasset illi
deus de fructu limbi eius sedere
super sedem eius. prouidentem locutus
est de resurrectione christi. quia neque
delictus est in inferno. neque carcerem
uidit corruptionem. Hunc ihesum
resuscitauit deus. cuius nos
omnes testes sumus. Dextera
igitur exaltatus dei. et promissione
sua sancti accepta apostolice. effudit hoc
domini quod uos uidetis et auditis.
Non enim david ascendit in celos.
Dicit autem ipse. Dixit dominus domino
meo. sede adextera meis. donec
ponam inimicos tuos scabellum
pedum tuorum. Certissime sciat
omnis domus israel. quod et dominum
enim. et christum deus fecit hunc ihesum
quem uos crucifixistis. His audi-
tis compuncti sunt corde. et dixerunt
ad petrum et reliquos apostolos. Quid
faciemus fratres? Petrus uero ait
ait ad illos. Penitentiam inquit
agite. et baptizetur unusquisque
uostri in nomine ihesu christi in remissionem
uere peccatorum uestrorum. et accipietis

domini sancti spiritus. Vobis enim est repromissio. et filiis vestris. et omnibus qui longe sunt. quoscunque aduocauit dominus deus uester. Alijs etiam uerbis pluribus testificatus est. et exhortabatur eos dicens. Saluamini a generatione ista praua. Qui ergo receperunt sermones eius baptizati sunt. et apposite sunt in die illa anime circa tria milia. Erant autem perseverantes in doctrina apostolorum. et in comunione et fractione panis et orationibus. fiebat autem omni anime timor. multa quoque signa et prodigia per apostolos fiebant in ierusalem. et metus magnus erat uniuersis. Omnes etiam qui credebant erant piter. et habebant omnia communia. Possessiones et substantias uendebant et diuidebant illa omnibus prout cuiusque opus erat. Cotidie quoque perseverantes uniuersimodo in templo. et frangentes circa domos panes sumebant cibum cum exultatione et simplicitate cordis. Laudantes deum et habentes gratiam ad omne

plere. Dominus autem augebat qui salui fiebant cotidie in ierusalem. Petrus autem et iohannes simul attendebant in templum ad horam orationis uocata. Et quidam uir qui erat claudus ex utero matris sue haurabat quem ponebant cotidie ad portam templi. que dicitur speciosa. ut peteret elemosinam ab introeuntibus in templum. Is cum uidisset petrum et iohannem incipientes introire in templum rogabat ut elemosinam acciperet. Intuens autem in eum petrus cum iohannes dixit. Respice in nos. At ille intuebat in eos sperans se aliquid accepturum ab eis. Petrus autem dixit. Argentum et aurum non est mihi. quod autem habeo hoc tibi do. In nomine ihesu christi nazareni surge et ambula. Et apprehensa manu eius dextera allenuit eum. Et protinus consolidate sunt bases eius et plantae. Et exiens stetit et ambulabat. et intrauit cum illis in templum ambulans et exiens laudans deum. Et uidit omnis populus eum ambulante et laudentem deum. Cognoscebant autem illum qui ipse erat qui ad elemosinam

hant ante pedes apłoy. **D**um
debatur aut singulis pnt auq
opus erat. Joseph autē qui eg
nominatus ab aplis barfabas
qd est interpretatum filius cōso
lationis. leuitus opimus que
tra hēt agrū. uendidit illū.
et affert pñam et posuit ante
pedes apłoy. **U**ir autē quidā
uicine ananias cū saphira
uxore sua uendidit agrū. et
fraudauit de pñis agrī conscia
uxore sua. et afferens quādā
pñe ad pedes apłoy posuit.

Dixit autem petrus ad eum.
Ananias. cur temptauit sathya
nas cor tuū. mētiri te spū scō
ut fraudares de pñis agrī. Nō
ne in aeneis tibi manebat. et
ueniudatū intua eāt pñate.
Quare posuisti in corde tuo
hanc rem. Non es hominib;
uicatus. sed deo. **A**udiens at
ananias ūba hec. recidit et ex
spirauit. **E**t factus est timor
magnus in omīs qui audierūt.
Surgentes autē iuuenes an
mouerūt eū. et efferebant sepe

herunt. **D**umca. j. post octauam
apocalypsis ihu xpi. **A**postolus
xpi. quam dedit illi deus
palam facere seruis suis: que
optet fieri cito. et significauit.
mittens p angelū suū. seruo suo
iohannē. qui testimonium p hī
buit uerbo dei: et testimonium
ihu xpi. quocumq; uidit. **S**ts q
legit. et qui audit uerba pphete
huius. et seruat ea que in ea scri
pta sunt. **T**empus eū prope est.
Iohannes septem ecclesias que
sunt in asya. gratia uobis et
pax ab eo qui erat. et qui u est. et
qui uenturus est. **E**t a septem
spiritibus qui in conspectu throni
eius sunt. et a ihu xpo. qui ē
testis fidelis p̄mogenitus mor
tuorū. et p̄iceps regnum terre.
Qui dilexit nos et lauit nos
apñis nris in sanguine suo. et
fecit nos regnū et sacerdotes
deo et p̄ri suo. **I**psi glā et uirgū
uisclā seculorū amen. **E**cce uenit
cum nubib; et uidebit eū omīs
oculus. et eū qui p̄pugerunt
et plangēt se sup eum omnes

aliqui dicit dominus deus. qui est. et
qui erat. et qui venturus est. **l. iij.**
Ego iohannes sum frater tuus et princeps
in tribu iudaica. et in regno et paci-
entia in ihesu filio in insula que
uocatur pathmos propter uerbum dei.
et testis omnium ihesu christi. fui in spiritu
in diebus illis. et audiui post me
uocem in igne tanquam tube di-
centis. **l. iij.** Quod uides scribe in librum
et mitte septem ecclesijs que sunt
in asphelium. et iudicium. et
pergamum et tyatram. et sardis.
et philadelpheam et laodiceam.
Et conuincus sum ut uiderem
uocem que loquebatur mecum.
Et conuincus uidi septem cande-
labra aurea. et in medio septem
candelabrorum aureorum similem
filio hominis uestitum pedere. et
spondendum in manibus zona
aurea. **l. iij.** Inquit autem eius et ca-
pilli erant candidi tanquam
lana alba. et tanquam uir. Et
oculi eius sicut flamma ignis.
et pedes eius sicut uirga aurea.

illius tanquam uir agri milit-
tarum. **l. iij.** Et habebat in dextera sua
septem stellas. et de ore eius
gladius utraq; parte acutus ui-
bat. et facies eius sicut sol.
qui lucet in uirtute sua. **l. iij.** Et cum
uidissem eum cecidi ad pedes
eius tanquam mortuus. et ipse
dixit ad me. Ne timeas. **l. iij.**
Non timeas. ego sum primus
et nouissimus. et uiuus et in-
mortuus. et ecce sum uicinus et
sedens super sedes. **l. iij.** Et habet clauis mor-
tis et inferni. **l. iij.** Scribe ergo que
uidisti. et que sunt. et que oportet
fieri prius hec. **l. iij.** Misit autem septem
stellas quas uidisti in dextera
mea. et septem candelabris aureis.
aurea. septem stelle angelis sunt
septem ecclesiarum. et candelabra sep-
tem. septem ecclesie sunt. **l. iij.** Angelo
ephesi ecclesie scribe. **l. iij.** Hec dicit qui
tenet et septem stellas in dextera
sua. qui ambulat in medio
septem candelabrorum aureorum.
Suo opera tua et labore et paci-
entia tua. et quia non potes

secundum animal simile intu
 lo. et tertium animal habens
 faciem quasi hominis. Et quartum
 animal simile aquile volanti.
Et quatuor animalia singula eorum
 habebant alas seras. et intui
 tu et virtus plena et omnis. et
 requiem non habebant die ac noc
 te dicentia. Sanctus sanctus dominus
 deus omnipotens. qui erat. et qui est.
 venturus est. **E**t cum darent
 illa quatuor animalia gloriam
 et honorem et benedictionem sedenti
 super thronum uiuenti in sella se
 culorum. predebant uiginti quatuor
 seniores autem sedentem in throno
 uo et adorabant uiuentem in sella
 seculorum. **E**t uidebant coronas
 suas ante thronum dicentes. **D**ig
 nus es domine deus noster accipere
 gloriam et honorem et uirtutem. quia tu
 creasti omnia. et propter uoluntatem
 tuam erant et creata sunt. **E**t ui
 di in dextera sedentis super throno
 uo libri septimum intus et foris
 signatum sigillis septem. **E**t uidi
 angelum forte predicantem uocem
 magna. Quis dignus

his. **E**t ueni
 uenit sub
 uenit res
 uenit
 tus est ang
Et ueni
 ue fleuer
 uida rad
 et solue
 uidi et ec
 throni
 medio se
 oculum
 oculos se
 uisti in o
 accepit d
 uo libris.
Qui
 quatuor
 agno hui
 pthalas
 meto. o
 clamaba
Dignus
 et ap
 es d

Summa

4 d
 bris
 am
 dona
 p
 p

100

debat sup illū habebat statim
in unum et audiu uocē tanq
uocē in medio quatuor aialū
dicētū. **S**ubhis tūm deuatio
uno. unū et oleū ne lesens.
Et cum apuiss sigillū q̄rtū
audiu uocem quatuor animalis
dicētis. **V**eni et uide. et ecce eris
pallidus. et qui sedebat super
eum nouit illi mors. et inferus
sequebatur eū. Et data est illi
potestas sup quatuor ptes ter
uiterficē gladio fame et morte
et bestijs terre. Et tūm apuiss
quintū sigillū uidi subhis
altare dei animas uictorū
ppter s̄būm dei et ppter testimo
niū qd̄ habebant. et clamabāt
uocē magna dicētis. **V**sq̄ quo
domine uerus et s̄s nō uidi
cas. et iudicas sanguinē nr̄m
de his qui h̄tant infra. Et da
te sunt illis singule sto le alle.
et donū est illis ut requiesceret
temp⁹ ad h̄ modū. donec mi
sleatur numerus uictorū
et eos qui interficiendi sūt
et ei illi. Et cū apuiss septū

testimonium plerumque. **H**ec autem
uobis aliquid non dixi. quia
uobis erat. et ego uos solabas
mea illentia cupere. exhibita
humilis se libris uis. quam
uobis cupere poteratis. Nunc autem
uobis cum qui uisit me. et
uobis uolunt interrogat me quo
uadit. Significat sic se iterum
redire. uobis nullus interrogat
quod adiu ueni nisi conuocis
uobis. **S**ed si uobis
gamenat enim quo uadit. et
et uobis uenit eis. eo se iterum.
quo uadit. uenire non poterat
si enim non se punitit iterum
quo uadit. quo uadit me.
quo uadit. suscepit enim enim.
quo uadit. ab eis. et eundem
quo uadit. quibus quierunt. sed
quo uadit. uerunt. **S**ed quia
quo uadit. sum uobis inquit.
quo uadit. uenit cor. uobis.
Uelut. uobis. illa sua uita
quo uadit. uenit. **S**pirita
quo uadit. uenit. **S**piritus in
quo uadit. uenit. **S**piritus in

exteriori in episto uidebant amitte
metuebant. Et quia se amissum
et illo uera deuminate dubita
re non poterant. constribat
humilis sensus. quia carnis
desolabat aspectus. Non erat autem
ille quid eius potius expediret.
quia uisus interior. upe utiq; me
hoi est. quo eos consolaturus fue
rat hie scs. non uenit enim corpore
ingressurus corpus humanum.
sed se ipm credentem cordibus in
fufurus. Demum aduungit. Sed
ego uentate dico uobis. expediret
uobis ut ego uadam. Si enim non
abiero paritius non ueniet ad
uos. Si autem abiero mittam enim
ad uos. Tamquam si diceret. Expe
dit uobis. ut her forma serui an
feretur a uobis. Caro quidem serui
uobis habito in uobis. si uolo
ut me adhuc carnaliter diligatis
et isto lacte conteti. semper ifantes
et cupatis. Expediret uobis ut
ego uadam. Si enim non abiero. para
ditus non ueniet ad uos. Si ab
mentia tenetis quibus uos alii non

Ita cum carnaliter hescitis. capaces
spū non eritis. Nam quid ē. si nō
abiero pachtus non ueniet ad
uos. si autē abiero. mittā eū ad
uos. Numquid hic positus eum
nō poterat mitte. Quis hoc oc
dixerit. Neq; eū ubi ille erat.
iste inde recesserat. et sic uenerat
a pte. ut nō maneret in pte. Pos
tremo quomodo eū etiam hic cō
stitus non potat mitte. que sa
nus sup ipū baptizatum uenit
se atq; mansisse. Immo uero a
quo fecimus eum nūquā sepabi
lem fuisse. Quid est ergo. si non
abiero. pachtus non ueniet ad
uos. nisi non potestis cape spū
scū. quam dū secundū carnem
pstitis xpū uolte. Unde ille q
iam accepit spū. et si noueram
mō secundū carnē xpū. sed
nūc iam nouimus. Etiam ipse
quippe carnē xpī. nō scdm carnē
nouit. qui uerbum carnē scū. spi
ritualiter nouit. hoc minimum
significare uoluit magist' tomus
dicendo. Si em abiero. mittā eū
ad uos.

*Incipit epistola per apli per
cliam.*

Primis apst' ihu xpī electis
asuenis in galatia. capadocia. asie. et bi
thunie. secundum pscienciam
dei pūis in sanctificatione spū. i
obedienciam. i asyrlione in san
guine ihu xpī. gratia uobis i
pax multiplicetur. Sūditus
deus et p' dominus nū ihu xpī.
qui secundū magnā misericordiam suā
reuerent' nos in h'p'e unam.
p'p'et' ueritate ihu xpī ex ma
tius in hereditate incorrupti
bile. incotamū. et in ueritate
cessibilem. conseruati in celo
et in uobis. qui multū in
dum p' fidem in salute p'p'et'
reuelari in tempore nouissimo.
quo exultabitis modicū quid.
si optet contristari in uariis tēp
tationibus. ut prob' nō fidei
uic' multo p'iosior animo sit. qd
pignē p'bat'ur. in ueniat illam
dem i gl'iam et honore. in reue
lacione ihu xpī. Que omni uide
ritis dilig'it' u' que nō q' nō
uidentes uident. uidentes autē
exultabitis letitia inenarrabili.

Ad frat'...
Ad frat'...
Ad frat'...
Roma

crucauerunt eos qui habitabat
sup terram. Et post tres dies et
dimidium. spiritus uite intravit in
eos. et steterunt supra pedes
suos. et tumor magnus cecidit
sup eos. qui uiderunt eos. Et
audierunt uocem magnam de celo
dicentem illis. Ascendite huc.
Et ascenderunt uicelū in nubem.
et uiderunt illos uicelū eorum.
Et illa hora factus est motus
magnus. et decima pars ciuita-
tis cecidit. Et occisa sunt in ter-
re motu nomina hominum sep-
tē milia. et reliqui utinamorem
sunt missi. et dederunt gloriam deo
celo. Ne scdm abire. et ecce ue-
terum in ueniet cito. Et septem
angelus tuba cecidit. et facte sunt
uoces in agne icelo dicentes.
Factū est regnū huius mundi
dei dñi nri et xpi eius. et regna-
bit in secula seculorū. Et uiginti
quatuor seniores. qui in throno
dei sedent in sedibus suis. simul
cecidit in facies suas et ado-
rauerunt deū dicentes. Gracias
agimus tibi dñe deus omnipotens

qui es. et qui eras. et qui uenturus
es. qui accepisti uitam tuam mag-
nam. et regnasti. et exat te. Et ad-
uenit ira tua. et tempus iudiciorū
iudicari et reddere mercedem seruis tuis
iustis et sanctis. et timentibus nomen
tuum iustis et magnis. et extimā-
di eos qui corrupuerunt eos. Et ap-
tūm est templū dñi in celo. et uisa est
archa testa-
menti eius in te-
plo eius. et facta sunt fulgu-
ra et uoces et tremotus et grando
magna. Et signū magnum apparuit
in celo. mulier annūta sole. et luna
sub pedibus eius. et in capite eius
corona stellarū duodecim. et in utero
habens et clamat pueriens et cru-
diat ut partiat. Et uisū est aliud
signū in celo. et ecce draco magnus
rufus habens capita septē. et cor-
nua decē. et in capitibus suis septem
diademata. et cauda eius trahabat
terram partem stellarū celi. et uisit eas
in iram. Et draco stetit ante mulie-
rē que partura erat. ut cū peperit
set. filiū eius deuoraret. Et peperit
masculū qui redur^{us} erat omnes
gentes in uirga ferrea. Et captus

est. **S**icut **q**uod **u**idit **q**uod **u**idit
 nuntius eius. et mulier fugit in solitu
 dine ubi habet locum pacum adeo.
 ut illam ibi pascant diebus mille
 ducentis sexaginta. **E**t factum e
 st pluuium magnum in celo. nichil est
 angelus eius phabatur cu dracoue.
 et draco pugnabat et angelus eius.
 et non ualuerunt. neq locus eoru
 uidentur e am. plus in ce
 lo. **E**t pectus est draco ille
 magnus serpens antiquus. qui
 uocatur diabolus et sathanas.
 qui seducit uniuersu orbis. pectus
 e in terra. et angelus eius cum ipso
 uisus sunt. **E**t audiui uocem mag
 nam de celo dicente. **A**men fra est
 solus et uerus et regnu dei usq et po
 testas xpi eius. quia pectus e
 accusator frum uoru. qui accusa
 bat illos ante thronu dei un die
 ac nocte. **E**t ipi uiderunt illu ppter
 sanguine agni et ppter idruu tel
 timentu sui. et non dilerunt aras
 suas usq ad morte. **P**ropterea
 letantur celi. et qui **Do**
 eis. **H**e terre et mari
 diabolus ad uos huc tra uigua.

Habebat. **E**t postquam
 co quod pectus e
 plectus est mulier
 masculinum. **E**t dicitur
 due ale aquile mag
 ret in deserto in loco
 ubi abitur ptemp et ter
 dimidiu tempis a facie
Et misit serpens ex ore suo
 muliere aquam tartari
 ut eam faceret trahi a fluuio
Et aduenit tra muliere
 mit tra os suu et ab
 flume qd misit draco
 suo. **E**t iratus est draco
 re. et abijt facere p
 quis de semine eius
 mit mandata dei. et
 timoniu ihu. et dicitur
 na maris. **E**t uidi de
 ascendente hntem capite
 et corona decem. et sup
 decem diademata. et
 nomina blasphemie. **E**t
 qua uidi similes erat pa
 pedes eius sicut pedes
 os eius sicut os leonis.

D. S. 9 . 5 . 5 . 1
 omnia sunt in
 vobis. **H**ic uobis
 dicitur.

efficit in omni timore dñs. nō
 tantum bonis et modestis. sed
 etiam disculis. **H**ec est eū grā
 si ppter conscientiam dei sustinet
 quis tristitiam patiens iuste.
Que est eū grā. si peccātes
 et colaphizati suffertis. **S**ed
 si bñfacientes i patienter suf
 fertis. **H**ec est grāna apud de
 um. **I**n hoc enim uocati estis.
 quia xpc passus est pro uob.
 uobis relinqueus exemplū.
 ut sequamini uestigia eius.
 qui peccā non fecit. nec inuētus
 est dolus eius in ore eius. **S**
 cum maledicetur. nō maledi
 cebat. cum patetur. nō con
 uulabatur. **T**radebat autē iudi
 canti se in iuste. qui peccā urā
 tpe p̄tulit in corpe suo super
 lignum. ut peccatis mortui
 iustitiam inuamur. cuius amore
 saluati sumus. **F**ratis eū sic
 oves errantes. si quasi estis
 nunc ad pastorē et ep̄m aīaz
 uestrū. **S**imilit̄ i mulieres
 subdite sunt uiris suis. ut si q̄
 nō credit uis. p̄ maritū con

uincione siue uis hūc fiant. cō
 siderantes ut timore scām conu
 sationē urām. quaz nō sit extū
 secus capillatura. aut t̄muda
 os auri. aut inuētū. uestimē
 torūq̄ cultus. sed q̄ absconditus
 uentis est homo. incorruptibili
 uita quieti et modesti sp̄s qui ē
 inconspicū dei loquax. **S**ic eū
 aliquando et sic mulieres sperā
 tes in deo ornabant se subiecte
 p̄p̄is uiris. sicut sara obedie
 bat abrahę dñm eū uocans. cui
 estis sihe bñfacientes. et non
 timentes ullam p̄teruacōem.
Viri siuuliter cohābitantes scdm
 scientiam quasi infirmiori ual
 culo muliebri impientes homo
 rem tanq̄ et coheredibz grē uite.
 ut ne impediant oratio res ur̄e.
In fide autē om̄s uiramine cō
 patientes. fraternitatis amatores.
 misericordes. humiles. nō reddētes
 malū pro malo. nec maledictum
 pro maledō. sed contrariis bene
 dicentes. quia in hoc uocati estis
 ut bñdōem hereditate possidea
 tis. **S**ic eū uidet uitā diligere.

et unde dies longos. coherceat lin-
guam suam a malo. et labia ei-
us ne loquantur dolium. **D**etinet
a malo et faciat bonum. inquit
pacem. et sequatur eam. **Q**uia
oculi domini super iustos. et aures eius
in preces eorum. **V**ultus autem
domini super facientes mala. **E**t
quis est. qui uobis uideat. si boni
emulatores sumus. **S**iquid pa-
tiumini propter iustitiam beati eritis.
Timore autem eorum ne timeatis.
ut non conturbemini. **D**ominum autem
christum scitate in cordibus uestris.
pati semper ad satisfactionem omni-
potenti uos rationem de ea que est
uobis in spe. **S**ed non modestia et
timore conscientiam habentes
bonam. ut in eo quod detrectent de uobis
tanquam de malefactoribus. confun-
dantur qui calumpniant uerbum bo-
nam in christo consolationem. **M**elius
enim benefacientes siue sit uoluntas
dei pati quam malefacientes. quia
et christus semel pro peccatis uestris mor-
tuus est. iustus pro iniustus. ut uos
offerret deo. mortificatos quidem
carne. uiuificatos autem spiritu.

In quo et hijs qui in carcere erant
conclusi spiritu adueniens predicauit
qui increduli fuerant aliquando
et expectabant dei pacem in
diebus noe cum fabricaretur
archa. in qua pauci. id est octo
anime salue facti sunt per aquam.
Quod et uos sumpsit forme sal-
uos facit baptisma. non carnis
depositionis sordium sed conscientie
bone interrogatio in deum. per re-
surrectionem ihesu christi. qui est in
dextera dei degluciens montem.
ut uite eterne heredes efficiemur.
profectus in celum subiectis an-
gelis sibi et potestatibus et uirtutibus.
Cristo igitur passio in carne. et uos
eadem cogitatione armamini. quia
qui passus est in carne. desinit a
peccatis. ut iam non hominum deside-
rijs. sed uoluntate dei quod reliquum
est in carne uiuat tempus. **S**uffi-
cit enim preteritum tempus ad uolun-
tatem gentium consummandam qui
ambulauerunt in luxurijs. deside-
rijs. inuolencijs. comestationibus
et ebrietatibus. et illicitis ydolorum
cultibus. in quibus nunc obstupescunt

gratia sed uoluntarie. **N**ec ut
dominantes uideris. Et forme
facti gregi ex animo. ut appareat
princeps pastorum propriatis in
inaccessibile coronam gl'e. **S**um
lites adolescentes subditi estote
senioribus. **O**mnes autem unum
humiliter in seruate. quia deus
superbis resistit. humilibus autem
dat gratiam. **H**umiliamini sub ma
nu dei potenti. ut uos exaltet in
tempore uisitationis. omne solici
tudinem uestram patientes in eum.
qui non cura est de uobis. **S**obrii es
tote et uigilate quia aduersarius
uester diabolus tanquam leo rugiens
circumquirit quem deuoret cui re
sistite fortes in fide. scientes eandem
passionem et quam in mundo est uere fir
mitatis fieri. **D**eus autem omnis
gratie qui uocauit uos in eternam
gloriam suam in christo ihesu modicum
passos. ipse perficiet confirmabit.
solidabit que non gloria et uigilantia in se
cula seculorum amen. **Inquit epistola**
secunda. per apostolum.

Symon petrus seruus et apud
ihesu christi ihesu qui inaequalem

uobiscum summi summi ut fident in
iusticia dei uestra est. **S**aluatoris
ihesu christi. **G**ratia uobis et pax
adimpleatur in cognitione do
mini uestra. **Q**uomodo gratia
uobis diuine uirtutis sue. que ad
uirtutem uirtutem donata sunt.
per cognitionem eius qui uocauit
uos propria gloria et uirtute. per que
maxima et uirtuosa uobis promissa
donauit. ut efficiamini diuine
uirtutes nature fugientes eius
que in mundo est corruptione
corruptione. **N**os autem curam
omne subinfruentes ministrare
infide uirtute. uirtute autem scientiam.
in scientia autem abstinentiam.
in abstinentia autem patientiam.
in patientia autem pietatem. in pie
tate autem amorem fraternitatis.
in amore autem fraternitatis carita
te. **H**ec autem si uobiscum adsint
et superent. non uacuos. uer siue
fructu uos uultis. et in domini uestra
ihesu christi cognitione. **Q**ui enim primo
non sunt heretici. tunc heretici est. et
in manu temptatis. obliuione ac
cipientis purgationis ueterum

107
nobis. sed palam de patre meo au-
nuncialo vobis. **P**ossem dicere
hanc de qua loquitur hora futu-
ra. optere seculum intelligi-
ubi videbimus palam. quod vobis
apostolus dicit facie ad faciem. ut
quod ait heri in privatis locutus
sum vobis. hoc sit quod ab eo
de apostolo dictum est. videamus nunc
per speculum in enigmate. **A**nun-
cialo vobis. quia per filium patris
videbitur. iuxta illud quod alibi
ait. **N**ecque patrem eius quis cog-
noscerit nisi filius. et cui voluit
filius revelare. **S**ed istum sen-
sum videtur impedire quod sequitur.
Illo die in nomine meo petetis
in futuro enim seculo cum perveneri-
mus ad regnum ubi similes ei-
erimus. quoniam videbimus eum si-
cuti est. quid petaturi sumus. quoniam
satiabitur in bonis desiderium
vrum. **V**nde et in alio psalmo
dicitur. **S**atiabor cum manifesta-
bitur gloria tua. **P**etitis namque
aliquid est indigentis que ibi
nulla erit. ubi heri sacietas erit.
Relinquetur itaque quantum sapere

10
vales. ut intelligat iste discipulos
sinos de carnalibus vel de animalibus
se spirituales promississe factus.
quoniam nondum tales. quales
erimus. quoniam etiam spirituale cor-
pus habebimus. sed quales erat
qui dicebat. **S**apientiam inter per-
fectos loquimur. **E**t non potui
vobis loqui quasi spiritualibus. sed quasi
carnalibus. et non spiritum huius
mundi accepimus. sed spiritum qui ex
deo est. ut sciamus que a deo dona-
ta sunt vobis. que illoquimur.
non in humane sapientie doctis verbis.
sed in doctis spiritus spiritualibus spiritualia
vobis parantes. **A**nimalis autem
homo non percipit que sunt spiritus dei.
Non itaque percipiens que sunt spiritus
dei homo animalis audit quomodo
de dei natura sit. ut aliud quam
corpus cogitare non possit quoniam
libet amplissimum. vel inmensum
quibus lucidum vel spirituosum corpus.
Tame enim verba illi sunt. quomodo
dicat sapientia. de in corporea
in immutabili substantia. non quod
ea tamquam proverbialia deputat. sed quoniam
sic cogitat quomodo qui verba

solent audire neque intelligere.
Cum uero spiritualis ceperit omnia
diuidicare. ipse ante a uenture
iudicari. etiam si in uita hac ad
huc per speculum ex parte possit. ta-
men nullo corporis sensu. nulla y-
maginaria cogitatione. que ca-
pit aut purgat quasi. ueritas
similitudine corporis. sed mens
rectissima intelligentia se non
corpus esse. sed spiritum. ita patet in de
patris amicus filio. et eiusdem sub-
stantie consubstantie. et sic
annuntiat. **U**el tunc in uerbo no-
mine petunt. qui petunt in
sonitu eius uocantur non aliud
quam rem ipsam que hoc nomine
uocatur intelligunt. Hec autem
in uanitate uel in ignorantia.
tanquam in alio loco patris. filio
filium. aut patrem stantem. et per uos
rogantem. spacia sua neque a uis
uoluntatis occupantibus. et uerbi
ad eum. cuius non est uerbum factum
pro uos in uallo inposito in-
os loquentis et auriculas au-
dientis. et alia talia. que sibi ani-
males. id est que carnales sonantibus

Hans Olsons reagentar
M. Bernarq. Gerard ya
July 1485 pro anno 1555

fabricarentur. Quicquid enim
tale spiritualibus de eo cogitantibus
ex corporum consuetudine oc-
currit. negando atque respiciendo
tanquam inptinas uiscas
abuterentibus oculis abigunt.
et sinceritati eius lucis acquies-
cunt. **Q**uia teste audite has
ipsas ymagines corporum suis in-
terius aspectibus ueritibus
falsas omnino esse committunt.
Non possunt utriusque cogitare do-
minum uerum ipsum christum in quantum
homo est pro uobis impellere
patrem. in quantum deus est. et nos
exaudire cum patre. **Q**ui enim signi-
ficasse arbitror. ubi ait. **E**t uerbum
dico uobis. quia ego rogabo
patrem de uobis. **A**d hoc quippe
intuendum est. quomodo uos ro-
gat patrem filius. sed simul exau-
dit rogantes pater et filius.
non nisi spiritualibus oculis me-
tis ascendit. **I**psa enim inquit pater
amat uos. quia uos me amatis.
Hec amat ille. quia uos
amamus. **A**n potius quia ille
amat. ideo nos amamus. **E**t

et sanguis et hyeres unū sunt.

Epistola Johannis apostoli.

Sinor dilectōe dñe et uatis ei⁹
quos ego diligo in ueritate.
et non ego solus. s; omnes qui
cognouerunt ueritatē ppter ue
ritatē que pmanet in uobis. ⁊
uobiscum erit uetū. **S**ic uobis
cum grā et misericordia. et pax
a deo pte ⁊ xp̄sto ih̄u et filio p̄ris
in ueritate et caritate. **H**ausus
sini ualde. quū inueni de filiis
tuis ambulantes in ueritate.
sicut accepimus mandatū ap̄p̄e.
Et nūc rogo te dñā uō tanquā
mandatū scribens tibi. sed quod
habuimus ab uicis. ut diligamus
alterutū. **E**t hec ē caritas. ut ā
uileamus scdm̄ mandatum eius.
Hoc mandatum ē. ut quēadmo
dum audistis ab uicis in eo am
buletis. quū multi seductores
exierunt in mūdū. Qui non cō
fiteantur ih̄m xp̄m uenisse ī cruce.
hic ē seductor. et autip̄t. **V**idete
uos uetip̄os ne pdatis quod
oyati estis. sed ut ueritatem p̄te
nam accipiatis. **D**ivinus qui

11
credit.
xp̄i. de
iudicet
habet
hanc
reape
dixerit
comu
ualit
scribet
tum.
uos.
um u
te filio

S
hinc
p̄te p
prof
sum
et tel
ti tu
Ma
quū u
utat
facto
et ho
unū

is de
tunc
atque
venit
peta
phile
et pri
as no
a uene
a que
rens
ufficiat
qui
erit.
rati.
ne fa
non
uo
is et
ffio
m.
Nul
m p
tibi.
os
tant
os.

Proas ihu xpi semus. fr autem
iactob. hys qui in deo patre di
lectis. et ihu xpo conse. uatis.
uocatis. misericordi a uobis et
pax et caritas adimpleatur.
Rauellum omnim sollicitudine
faciens scribendi uobis de com
muni ura salute. uerelle habui
scribere uobis. deprecans semper
textam semel tradite scis fidei.
Subintromerunt enim quidam
homines qui olim proscripti
erant in hoc iudicium impij dei
nri glau transseretes in luxuria
et solium dominatore i dominum
nri ihu xpi negantes. Com
uere autem uos uolo. scientes
uos semel omnia. quoma ihc
pdim de terra egypti saluans.
secundo eos qui non crediderit
poidit. Angelos uero qui non
seruauerunt pncipatum suum.
sed dereliquerunt sup dominu
in iudicium magnum dei iumentis
etius sub caligare uoluerunt.
Sicut sodomia et gomorra et ci
uitates uitantes suu in uis de
fornicate su. i abentores post

carneim alteram. sic et exemplū
ignis etiam penam sustinentes.
similiter et hii carnem quidem
maculant damnationem sper
ant. in aeternam autē blasphem
ant. Cum michael archange
lus cum dyabolo disputans ait
ceteris. de moysi corpore. non ē
dulus uindictam in ferre blasphe
mie. s; dixit imperet tibi dominus.
Hii autem quocumque quidem ig
norant blasphemant. quocumque
autem ueritate tanquam uita
ammiata uocunt. in hys corripē
tur. Ne illis qui uiam cayu abie
runt et errore balam mercede
effusi sunt. et contradictione dno
re perierunt. Hii sunt in epulis
suis maculati committentes si
ne timore. semetipsos pascentes.
uiles sive aqua. que auentis t
ransferuntur. aut uentales ar
lores. in fructuose. his mortue
cradicate. fluctus feri maris. de
spumantes suas confusiones.
cydera errantia. quibus procella
tenebrarum metemū esematac.

Indie ascensionis dñi. lxxviii

Per uerbum
fecit de
que re
ulsoz uindictam
p spū scū q
est. Quibus
uicū post p
argumētis p
apparens ex
dei. Et com
ne discedere
uisionē p
inquit p os
quidem bapt
baptizabim
multos hōs
qui conueni
eum dicente
hoc restitue
autem eis. s;
pora uel uin
in sua potest
tatem sup
et eritis un
ulsoz ad uita
dixisset. uic
est. et in uer
oculis eoz.

item illum
erunt iuxta
lbris qui et
ei. quid sta
lumi. Hic ihc
uobis iceli
modu uidisti
Luce reu
uante qui
e iuxta ie
re habens
uicinatib
anebant pe
atobi. i adre
uias. bar
eius iacob
elobis. i ui
s pfeuerates
in oratione
uana uice
in dieb illis
in medio fr
uili hoim
ingunt. Vn
scripturas
s per os da
t dux eor
ihc. qui

communeratus erat in nobis
et sortitus est sortem uniuersam
hucus. Et hic quidem postmodum
agrum de uice uinquitatis et
suspensus crepuit in edibus et
diffusa sunt omnia uiscera et
Et notum factum est omnibus ha
bitantibus iceli. ita ut appel
laretur ager ille lingua eorum
acheldenuach hoc est ager sang
uis. Scriptum est enim in libro psal
morum. Fiat habitatio eius deserta
et non sit qui habitet in ea. et exatium
eius accipiat alter. Dicit ergo
ex his uiris qui uobiscum congre
gati sunt in omni tempore quo
intrauit et exiit inter nos dominus
ihc incipiens ab aptitudine iohis
usque in diem qua assumptus est
a uobis testem resurrectionis eius
nobiscum fieri unum ex istis.

Sermo sancti augustini episcopi.

Saluator dilectissimi fratres
ascendit in celum. non
turbemur ultra. ibi sit uicinus.
et hic erit requies. Ascendam
interum corde cum christo ut cum dicit
promissus aduenient. sequamur

creaturas...
 tate dicitur...
 tant...
 quod...
 lucas...
 uicinus...
 ne discerneret...
 videntibus...
 et nubes...
 eorum...
 terra...
 medre et...
 p effectum...
 patet...
 p...
 taret...
 tatis...
 los...
 considerandi...
 dominus...
 gant...
 ha que et...
 da audient...
 uaueret...
 igitur...
 nendo...
 uant...

huius...
 me...
 lat...
 fuerit...
 dicat...
 Sed...
 uat...
 h...
 et...
 seminat...
 dicit...
 quia...
 in...
 uis...
 ut...
 lapides...
 arbusta...
 Bruta...
 creatur...
 Angeli...
 creatur...
 habet...
 unere...
 intellige...
 habet...
 creatur...
 ergo...

docetur propter quem cuncta sunt crea-
ta in terra. et a quo omnia per quamdam
similitudinem aliena non sunt. Potest
autem omnium creature nomine.
omnis uacis generum designari.
Ante etiam dictum fuerat. in uia
generum ne abieritis. tunc autem
dicitur. predicare omnem creaturam. ut
scilicet prius a uidera apostolorum rep-
ulsa predicatio. tunc uobis in ad-
uicium fieret. cum illa ad dam-
nationis sue testimonium superba
repulisset. Sed cum discipulos ad
predicandum uentus mittit quid
aliud in mundo facit. nisi grana
seminis aspergit? **S** Et pauca
grana mittit in seculum. ut multas
messium fruges recipiat ex fide uera.
Neque etiam in uniuerso mundo ta-
ta fidelium messis exurgeret. si
de manu domini super rationabilem ter-
ram. illa electa grana predicatio-
nis non uenissent. Sequitur.
Qui crediderit et baptizatus
fuerit. saluus erit. qui uero non
crediderit condemnabitur. Fortasse
se uniuersosque apud seipsum dicat.
ego iam credidi. saluus ero. Ver-

diat. si fidem operibus tenet. Vera
eternum fides est. qui in hoc quod
uobis dicit moribus non concordat.
Hinc est etiam quod de quibusdam
falsis fideibus paulus ait.
Qui confitentur se nosse deum.
falsis autem negant. Hinc iohannes ait.
Qui dicit se nosse deum. et uia
data eius non custodit. uindicta
est. Qui cum ita sunt. fidei uere ue-
ritatem in uite uere consideratione
debemus agnosce. Tunc uera-
riter fideles sumus: si quod uobis
punitiuus operibus impleamus.
In die quippe baptismatis omnibus
nos antiqui hostis operibus atque
omnibus peccatis abrenuntiamus
punitiuus. Ita uniuersos uerum
ad considerationem suam mentis
oculos reducat. et si per baptismum
seuat quod ante baptismum hypo-
pondit. certus quia iam fidelis
est gaudeat. sed ecce quod punitiuus
uniuersum seuaunt. ad extirpanda
praua opera. ad recipiendas po-
enas mundi dilapsus est. Videamus
si iam sit plange quod errauit.
Apud misericordem namque iudicem

ascendit declarauit. **N**otā
dum quoque est quod helyas moue
ri non potuit ascendisse. ut uidelicet
apud iustitiam. quia homo
pauca adiutorio egebat alieno.
Ascendit quippe illa scā ioseph
tunc sunt adiuuata. quia
ut ad celum quidem aereum p
se ascendere poterat. quē nature
sue infirmitas grauabat. Redēp
tor autē ioseph non curru non āgū
subleuatus legitur. quia
quidē erat omnia. nimirū sup
quidē sua uirtute ferebat. **I**lluc
tunc in uidebatur ubi erat et
ubi uidebatur ubi manebat. q
tu in uirtute ascendit
in celum. p diuinitatē suam. i
terram inter continebat i celū.
Sicut autē ioseph a fratribus uē
dit p uenditionē redemptoris
nō signauit. sic enoch transla
tus ad celum aereū helyas
subleuatus ascensionē diuina
designauit. **A**scensionis q̄ hie
de uirtute p̄uincios i testes ha
bitos ante legē. alium sub
leuando ueniet ipse qui

ueracit celos penetrare potuisset.
unde i ipse ordo ueracit quorum
utroq̄ subleuatiōne p̄ quedam
incrementa distinguit. **N**ā enoch
translatus. helyas uero ad celos
transuectus ēē memoratur. ut ue
niet postmodū qui ueracit transla
tus. ueracit subuectus celum ethereū
sua uirtute penetraret. **Q**ui ut no
bis in se creditis. quia carnis
inuidiam q̄ langueret. iudica
ret. et sub eo p̄ incrementa tēpor
ū castitatis excreceret. in ipā
quoque eorum translacione. qui asce
nōnem diuinitati. ut uidelicet
famili designauerūt. et in ipso
qui ad celum ascendit dñs osten
dit. **N**am enoch quidē uxorem i
filios habuit. helyas uero neq̄
uxorem neq̄ filios habuisse legit.
Pensate q̄ quomodo p̄ in creme
ta temporū creuerit inuidia fa
tatis. quod et p̄ translatos fami
los. et p̄ ascendentes dñi p̄sonā
patenter oūditur. **T**ranslatus
namq̄ est enoch. et p̄ uoluntū
genitus. et p̄ uoluntū generans.
Assumptus est diuinitas. neq̄

per cohabitum generans. neque per
coitum generatus. Raptus est he
lias per coitum gentis sed non ita
tam per coitum generans. Con
siderandum uero uobis est. quid est
quod marcus ait. sedet adextis
dei. et stephanus dicit. Video celos
apertos. et filium hominis stantem
adextis dei. Quid est quod huic uir
tis sedentem. stephanus uero stan
tem se uidere testatur. Sed scitis
fides quia sedere iudicantis. stantem
uero pugnantis uel adiuantis.
Quia igitur redemptor noster assump
tus est in celum. et in fine omnia
iudicat. et ad extremum iudex
omnium ueniet. Huic post assump
tionem marcus sedere describit.
quia post ascensionis sue gloriam
iudex in fine uidebitur. Stephanus
uero in laboris certamine positus
stantem uidit. quem adiutorem
habuit. quia ut iste in terra perse
cutor infidelitatem uideret. pro
illo de celo illius gratia pugnavit.
Sequitur. Illi autem profecti pre
dicauerunt ubique domino cooperante
et sermonem confirmante sequen

tibus signis. Quid in hijs con
siderandum est. quod in uerbo
commendandum est. nisi quod pre
ceptum obedientia. obedientiam
uero signa secuta sunt. Sed quod
auctore deo breuiter lectionem
euangelicam exponendo tras
curamus. restat ut aliquid de
ipsa tante consideratione sollemp
nitate dicamus. Hoc autem uobis
querendum est primum quid uerba sit
quod nato domino apparuerunt
angeli. et tamen in albis uestibus
non legitur apparuisse. Sic
enim scriptum est. Videntibus illis ele
uatus est. et in nubibus suscepit eum
ab oculis eorum. Cumque intueretur
in celum euntem illum. ecce duo ui
ri ascenderunt iuxta illos in uesti
bus albis. In uestibus albis autem
gaudium et sollempnitas ueritas
ostenditur. Quid est ergo quod na
to domino non in albis uestibus.
ascendente autem domino in albis
uestibus apparuit. nisi quod
magna tunc sollempnitas age
tis facta est. cum celo deus homo
penetravit. Quia uascente

Si non in uro corpe resurrexit
 conditioni ure resurgendo nil
 contulit. **H**ec qui dicit suscepte
 et assumpte carnis non intelli
 git rationem. confundit ordine.
 curat ut utilitatem. **S**i non in
 nra carne pegit medicinam. so
 lam ergo ex homine nascendi
 elegit iniuriam. **R**ecedat a sen
 sibus nris tam piculosa psua
 sio. **D**e nro est quod appendit.
 de suo est qd donauit. **D**esum e
 qd iacuit in sepulchro; ut meū
 sit qd ascendit in celum. **I**n illo
 itaq; nri generis homine nos
 xpi mors uiuificauit. nos re
 surrexio erexit. nos ascensio
 euexit. **I**n illo nre originis cor
 pore. celestibus regnis natura
 nre conditionis imposuit. **F**la
 boremus ergo km̄. ut que ad
 modū dominus. in hac die nro
 cu corpe ad supra conscendit.
 ita nos post illum. quomodo
 possumus spe ascendamus.
 et corde sequamur ipm̄. i affm̄
 pariter. **A**scendimus post illū.
 nec ultra ac passionem nras. si

utiq; un
 sibi stude
 sinescat.
 stituat. u
 scendere.
 infra nos
 uobis fac
 temus. **A**
 auctore u
 nec cum u
 luxuria. **R**
 uitia post
 pta post
 ue morbu
 medicum.
 medici reg
 uulnere ut
 i custodiam
 utriusq; su
 nobiliorum
 tione. tartar
 ferre. si p
 corpus ac
 osior. **I**n a
Tunc aut il
 patris qu
 a pre spm̄ u
 uatredit. ill

= 51 x -

unum
 i unum
Ami. cap.
 ioue que
 s suis pt
 ai. tanqu
 s pntia co
 ite usq ad
 atunus pre
 tus e eos
 omes ipoz
 e unquam.
 etiam ipos
 dixit. ut sa
 quod sunt.
 ille qd fue
 es et suos i
 ite. expellit.
 u. etiam ipos
 s appellatoe
 sequit hos.
 t. qd ignora
 bus e. i. tan
 i preu. hoc e
 e. i. aquo un
 quibus in
 u. differunt?
 au. v. v. v.

tur sermo qui in lege eorum scriptus
 est quia odio habuerunt me gentes.
Deinde tanquam consequenter
 adiunxit unde disputare suscepimus.
Cum autem uenisset pachtus
 quem ego mittam uobis a
 patre spiritum ueritatis qui a patre pro
 cedit. ille testimonium perhibebit
 de me. **Et** uos testimonium perhibe
 bitis. quia abiuratis mecum estis.
Quid hoc pertinet ad illud quod
 dixerat. uenit autem et uiderunt
 me et patrem meum. sicut ut imple
 atur sermo qui in lege eorum scriptus
 est quia odio habuerunt me gentes.
Ad quia pachtus quando uenit
 spiritus ueritatis eos qui oderunt
 et uiderunt testimonium man
 festiore conuincit. **Iunius** uero
 etiam aliquos ex illis qui uide
 rant et adhuc oderunt ad fidem
 que per dilectionem operatur sua
 manifestatione conuincit. **Cap. viii.**
Hoc ut ita intelligamus. ita
 factum esse recolimus. **Venit** enim die
 pentecostes spiritus sanctus uicentum
 viginti homines congregatis.
 in quibus et apostoli omnes erant.

16
sp̄m ueritatis. **N**ic ē utiq; ueri
tate sp̄s sc̄s. quem p̄t̄ i filio
consubstantialē i coeternū
et coequalem fides catholica
confitetur. Ip̄e enim ē de quo
dicit apl̄s. **C**aritas dei diffusa
est in cordibus ūs. p̄ sp̄m sc̄m
qui datus est uobis. **Q**uomodo
ergo dicit dominus. si
diligitis me mandata mea ser
uate. et ego rogabo pat̄rē et
alium p̄ditum dabit uobis.
om̄i hoc dicat de sp̄u sc̄o. quē
nisi hēamus. nec dilige. deum
possimus. nec eius mandata
seruare. **lō. viii.** Quomodo di
ligimus. ut eū accipiamus.
quē nisi hēamus. diligere nō
ualemus. **Q**uomodo māda
ta seruabimus. ut eū accipia
m̄ nisi hēamus. mandata
seruare nō possimus. **A**n for
te p̄cedit in uobis caritas q̄
diligamus deū. ut diligendo
xp̄m eiusq; filiū. et eius facie
do mandata. meāmur accipe
sp̄m sc̄m. ut caritas xp̄i non
que iam p̄cesserat. sed fidei

Pat. Dicit ihc discipulis suis.
Siquis diligit me: sermonem
meum seruabit et pater meus
diliget eum. et ad eum ueniet
et mansionem apud eum faciet.
Et reliq. **San gregory papa.**

Tabet fratres mei cum euange
licis huius uerba sub bre
uitate transcurrere: ut post diu
nus liceat in contemplatione
taute sollempnitatis immora
ri. **H**odie uero sps scs re
pentino sonitu sup discipulos
uenit. mentesq carnalium i
sui amoris igne peruritauit.
et foris apparentibus linguis
igneis. uirtus sca sunt fla
da flammantia: quia dñi dñi
linguis uisione suscipiunt. p
amorem suauiter arserunt.

Ipe uero sps scs amor est. **U**
et iohannes dicit. **D**eus cari
tas est. **Q**ui q uult integra
deum desiderat. pfecto uero habet
q. u. uat. **N**es enim quom
polles deum diligere. si en que
diliget non habet. **1. cor. 13.**
Sed ecce si uniuersos uellet